

Olimpiada de Istorie
Faza națională (Brăila): Aprilie 2016
Clasa a IX-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Subiectul I

40 puncte

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „Originile sistemului democratic grecesc trebuie căutate în formele de guvernare colectivă ale polis-ului, forme care s-au consolidat în decursul secolului al VI-lea î.Hr. Într-adevăr, prima, din câte se știe, constituție adevărată a Atenei - cea dată de Solon în 594 î.Hr. - și care a rămas în vigoare timp de 86 de ani, deci de-a lungul aproape a întregului secol, a avut un caracter democratic cert. Dar, totodată, prevederile ei au făcut multe concesii clasei oligarhilor. Conducătorul mișcării democratice ateniene, pe nume Clistene, după ce a ajuns la putere (508 î.Hr.) a modificat în sens democrat radical constituția lui Solon. Aceste reforme au făcut din Clistene fondatorul democrației ateniene. (...) A instituit Consiliul celor 500, din care au făcut parte, prin tragere la sorți, câte 50 de membri din fiecare trib. Adunarea Poporului a fost investită cu drepturi suverane. (...) Spre a-și apăra reformele - în primul rând contra eventualității tiraniei - a instituit ostracismul, procedură exclusiv ateniană. Cel care a luptat timp de 30 de ani pentru democratizarea statului atenian a fost Pericle (cca. 500-429 î.Hr.), adevăratul conducător al Atenei în calitate de strateg. Culmea atinsă în timpul său de regimul democratic, de economia, de cultura și arta ateniană a justificat denumirea acestei epoci de <<secolul lui Pericle>>.”

(Ovidiu Drimba, *Istoria culturii și civilizației*)

B. „Dezvoltarea democrației a început după prăbușirea urmașilor lui Pisistrate (510 î.Hr.), pe baza mai vechii constituții soloniene (594 î.Hr.). Demosul a fost poporul pedestru în cadrul armatelor hoplite, prin contrast cu călăreții aristocrați, el constând astfel în esență din lucrători manufacturieri și din țărani din orașe și sate. Lor le-a întărit Clistene egalitatea în drepturi prin intermediul reformelor sale (508 î.Hr.), în ideea de a oferi statului un fundament mai larg; aceste drepturi au fost lărgite de Temistocle, care a folosit pentru noile triere (nave ce au avut pe atunci trei rânduri de vâsle dispuse suprapus), nave folosite împotriva persanilor, theții, oameni liberi lipsiți de proprietate.

În urma rezultatelor din războiul persan și odată cu expansiunea maritimă a Atenei prin intermediul primei Ligi atice a mării (478-404 î.Hr.) democrația (...) a devenit cel mai puternic impuls spre o expansiune cvasiimperialistă și o exploatare egoistă a aliaților de atunci, aliați transformați în supuși, chiar sub conducerea, altfel, strălucitorului Pericle. Democrația a eșuat în Atena în urma înfrângerii suferite la finalul războiului peloponesiac (431-404 î.Hr.) și a consecințelor nefaste ale acestei înfrângeri.”

(Immanuel Geiss, *Istoria lumii. Din preistorie până în anul 2000*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, pe baza sursei A, două acțiuni politice desfășurate în secolul al VI-lea î.Hr., care au contribuit la instaurarea democrației în Atena. 4 puncte
2. Menționați, pe baza sursei B, trei informații referitoare la demos. 9 puncte

3. Menționați, pe baza sursei B, două fapte istorice referitoare la acțiunile desfășurate în secolul al V-lea î.Hr., între care există o relație de cauzalitate, specificând cauza și efectul. 7 puncte
4. Prezentați două științe din Grecia Antică. 10 puncte
5. Prezentați o asemănare și o deosebire între arhitectura Orientului Antic și arta Greciei Antice. 10 puncte

Subiectul al II-lea

50 puncte

Elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, o sinteză despre **Roma Antică și Europa Medievală**, având în vedere:

- prezentarea a câte unei forme de organizare politică din Roma, din secolul al V-lea î.Hr., respectiv din secolul I d.Hr.;
- menționarea unei asemănări și a unei deosebiri dintre formele de organizare politică prezentate;
- prezentarea unei asemănări și a unei deosebiri dintre formele de organizare politică din Europa Medievală;
- precizarea unei mari religii și prezentarea câte unei consecințe a acesteia pentru civilizația romană, respectiv, pentru civilizația europeană medievală.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea argumentării (prezentarea faptelor istorice și a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.

